

DE MOEDER

DE MOEDER

Het derde onderzoek van commissaris Gelsomino

MARCO LUGLI

B R A V E N E W B O O K S

Titel: De Moeder
Auteur: Marco Lugli
Originele Titel: La Madre © 2021
Omslag: Lia Mariani
Vertaling: Nico Boots

ISBN: 9789464656572

Ook verkrijgbaar als eboek: ISBN 9789464656664

Deze roman is volledig het product van de verbeelding van de auteur. Namen en verwijzingen naar echte feiten, plaatsen en personen zijn toevallig.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur, met uitzondering van korte citaten in recensies en voor bepaalde andere niet-commerciële doeleinden, zoals toegestaan door de auteurswet.

No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the author, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses, permitted by copyright law.

Voor mijn moeder. Een van de goeden

“Geen enkele lichamelijke ervaring grenst aan de ene kant zo dicht aan de waanzin en aan de andere kant aan het goddelijke, als wanneer je zwanger bent. De moeder verdubbelt zich, splitst zich daarna in tweeën om nooit meer hetzelfde te zijn.”

Erica Jong

Eerder verschenen van Marco Lugli

IN JOUW BLOED (2021)

DE BEET VAN DE TARANTULA (2022)

2014

HET ZIEKENHUIS IN LECCE

Ze zag haar dochter en alles werd haar duidelijk.

Ze begreep alle tegenslagen, de opsluiting en de nachten op straat. Maar ook de honger, de onrust, het wazige in haar hoofd. Ja, die mist die telkens om haar gedachten wolkte en die haar leek te willen beschermen tegen de onrechtvaardigheid in het leven, maar die tegelijkertijd het grootste onrecht was, kreeg opeens betekenis. Ze was uitverkoren. Ze was veroemd.

Het was niet zo lang geleden allemaal begonnen met een betovering waarvan ze zich de details niet meer kon herinneren, maar nog wel het uiterlijk van de man die hem over haar had uitgesproken, terwijl hij het had over liefde en in plaats daarvan alleen maar chaos zaaide.

Daar lag het dan, voor haar, na maanden van ellende, het resultaat en het einde van die chaos. Daar beneden, tussen haar benen, kort voor ze het zag, had ze het vlees horen scheuren. Het lawaai was luider dan de pijn. Wat dat betreft, een manier vinden om de pijn te bedwingen zonder zich af te sluiten van de kakafonie van de andere stemmen in haar hoofd, was iets waar ze onderhand wel aan gewend was. Die stemmen vielen haar nu ook lastig, hielden ook op dit bijzondere moment niet hun mond. Ze had gehoopt dat ze zouden zwijgen bij het naar buiten komen van dat schepsel. Uit respect. Maar niets daarvan, ze kakelden nog luider dan gewoonlijk, en ze hoorde hen ondanks dat ervan buiten nog een aantal stemmen bijkwamen, van het groepje mensen in groene jassen. Die bogen zich allemaal over haar heen om haar iets te zeggen, ze smiespelden en fluisterden onderling om haar daarna aan te raden diep adem te halen, ze bevolen haar te persen, hadden het over het hoofdje, schouders en voetjes.

Ze spande zich in om de ene stem van de andere te onderscheiden, om te luisteren naar degene die ze het luidst en het duidelijkst hoorde, niet naar de stem die gedempt, dof en toonloos was, afkomstig van iemand met een mondmasker. Daarom probeerde ze juist níet adem te halen, níet te persen. Maar uiteindelijk moest ze wel persen omdat haar lichaam dat van haar verlangde zonder dat ze er controle over had.

Zo kwam het dat ze uiteindelijk het hoofdje van haar dochter zag vol met bloed en smerigheid en meteen daarna de gezichten van de gemaskerden die zich rondom het schepsel verzamelden en naar elkaar knipoogden. Ze zag dat een vrouw haar dochter op haar buik legde, tussen haar borsten in. Ze zag de navelstreng die onmiskenbaar de band tussen hen beiden bezegelde. Ze zag het duivelse gezichtje dat door geloken oogleden naar haar staaarde en met een kwaadaardige grijns zijn tevredenheid toonde dat het op de wereld was gekomen, om hem te veroveren.

Ze herinnerde zich nog dat ze naast de tovenaars lag die sprak over de liefde. Ze realiseerde zich dat niet alleen die liefde vals was geweest maar dat ook zijn natuur als mens een bedrog was. Dat hij haar had uitgekozen om het Kwaad in de wereld te brengen.

“Dood haar!” schreeuwde ze met uiterste krachtsinspanning. “Alstublieft, dood haar. Het is de dochter van Satan!”

Toen hoorde ze een fluittoon. Haar hoofd begon licht te worden. En alle stemmen verdwenen in de duisternis.

7 OKTOBER 2020

IN DE OCHTEND

Luigi Gelsomino zette zijn voet over de drempel van het hoofdbureau van politie. Omdat de rest van zijn lichaam aan die voet vastzat, volgde dat als vanzelf. Een uur eerder in de auto had hij bedacht dat het min of meer de veertienduizendste keer was dat hij het gebouw zou binnenlopen. Het is een dag als alle andere had hij tegen zichzelf gezegd terwijl hij elke lettergreep van het getal benadrukte. Elke kamer stond in zijn geheugen gegrift, elke stoel en elk stel billen dat ze had verwarmd. Hij wist waar hij moest opkijken om de tientallen jaren oude spinraggen te zien en waar hij de gescheurde en wiebelende vloertegels kon ontwijken. Die voorzichtige manier om naar binnen te lopen was niet echt nodig maar gaf wel een goed beeld van zijn huidige gemoedstoestand, die niet was zoals hij zich dat de avond tevoren had voorgesteld toen hij zich nog op negentig kilometer hiervandaan bevond.

In de afgelopen zeven maanden had hij meer tijd doorgebracht in Capo di Leuca dan in Lecce. In het begin van het jaar had hij aan de Via Galliani in Patù een tweekamerappartement met een stergewelf gekocht. En zodra hij had besloten om het een periode wat rustiger aan te doen was hij er elke vrijdag naar toegegaan om toezicht te houden op de werkzaamheden die nodig waren om het op te knappen. Hij logeerde in de B&B *Capperi*, die hij een paar jaar eerder had leren kennen. Het deed hem plezier deze nu vol leven te zien nadat ze de plaats delict was geweest van de moord die hij er had onderzocht. Toen vanwege de corona-epidemie in maart de algemene quarantaine werd afgekondigd, bevond hij zich net in Patù en stond hij voor de keuze in het dorp blijven of teruggaan naar Lecce en daar de quarantaine uitzitten in zijn flatje op de derde verdieping. Hij had voor het eerste gekozen. Hij had in het dorp een huurappartement gezocht waar hij was gebleven tot eind juni, waarna hij zijn nieuwe woning kon betrekken. Hij was de hele zomer in zijn toevluchtsoord, gelegen aan een autovrije binnenplaats, gebleven waar je de indruk had dat het gewone leven

er nog altijd doorging. Patù bleek de perfecte plek te zijn voor zijn gedwongen verblijf omdat hij in de kleinschaligheid ervan normaal kon zijn ondanks dat hij zich in die periode erg nutteloos voelde. Zelfs de psychologische gevolgen van de quarantaine waarover hij in de kranten las, leken hem echo's van geschreeuw in de verte. Hij had er alles bij de hand: de markt lag vlakbij en hij kon ondanks het uitgaansverbod in vijf minuten ongehinderd met de auto naar zee rijden dankzij zijn politie-ID die hij altijd bij zich had. Vaak ging hij er te voet heen, lopend langs de provinciale weg 192 waar hij vossen en eksters tegenkwam in plaats van auto's. Hij liep dan door tot de jachthaven van San Gregorio en streek neer op de trappen van *Bar del Moro* die gesloten was net als de rest van Italië. Elke keer dacht hij dat hij zich schuldig zou moeten voelen omdat hij zo op zijn gemak was. Maar het lot had nu eenmaal voorzien dat de wereld tot stilstand kwam net op het moment dat hij er behoefte aan had. Ook de criminelen hadden een rustpauze ingelast en als hij dienst had gehad, had hij waarschijnlijk de nieuwe misdadigers van de pandemie moeten opjagen: bejaarden die een luchtje schepten op de bankjes en de zondagse slenteraars die opeens van maandag tot zaterdag ook aan het joggen waren geslagen. Met hen maakte hij graag een praatje en daarom was het beter in Patù te blijven en in alle opzichten te leven als een gepensioneerde die zich aan de uiterste rand van de Italiaanse laars had teruggetrokken.

Eind juni merkte je dat, ondanks het uitblijven van de komst van de toeristen, het normale leven weer zijn gang begon te nemen. Luigi nam de tijd om af en toe een gesprek aan te knopen met de dorpelingen die allemaal een of twee vakantiehuisen zwart verhuurden en die allemaal ten einde raad waren, met B&B-houders, hoteleigenaars en met uitbaters van de strandtenten die hem met tranen in de ogen voorrekenden wat de vaste kosten waren in een seizoen zonder inkomsten. Met seizoenarbeiders en met de mensen die bootuitstapjes voor toeristen organiseerden en die zich tot hem wendden alsof hij een vertegenwoordiger was van de overheid, die voor hen kon optreden als spreekbuis voor hun problemen. Hij begreep hun zorgen, was solidair met ze als ze klaagden over het uitblijven van overheidssteun, maar kon niet echt hun angst invoelen omdat deze bijzondere zomer voor hem een geschenk was. Hij, die nooit van zijn leven toerist was geweest

tussen al die anderen, was nu tot zijn eigen tevredenheid er zelf een. Het was voor hem een onbekommerde zomer geweest, zonder veel bijzonderheden, bestaande uit tweemaal daags naar het strand: 's morgens vroeg en 's avonds laat bij ondergaande zon en tussendoor wat wandelen en lezen.

Hij was deze morgen in de stad teruggekomen zonder zelfs maar even langs zijn huis te gaan. Hij had gehoopt dat hij op deze manier de rust met zich kon meenemen van de laatste zonsondergang toen hij van de rotsen bij de *Grotta delle Tre Porte* in zee was gedoken en het nog warme water in de eerste dagen van oktober hem de energie had verschaft die hij nodig had om weer naar zijn werkplek terug te keren. Nu hij weer met beide benen in het hoofdbureau stond, wist hij dat die duik in de schemering een heerlijk moment was geweest, maar dat het effect ervan maar tijdelijk was.

Als een kind dat in afwachting is van het onbekende op de eerste schooldag, beklom hij ongemakkelijk de twee trappen, terwijl hij net als iedere andere ambtenaar wist wat hem te wachten stond op de eerste werkdag na de zomervakantie. Op de overloop van de tweede verdieping keek hij de lange gang in waar, aan het einde, zijn kantoor lag. Die grijze kamer, waar de enige aanwezige kleur die van de dossiermappen was die op zijn bureau hoog lagen opgestapeld. Die grafkelder, die al snel genoeg nog asgrauer en claustrofobischer zou lijken door de torenhoge problemen die erop hem lagen te wachten, beschutte hem ondanks dat wel tegen de gevaren die in de gang op de loer lagen. Hij aarzelde en overwoog of hij een sprintje zou trekken om snel binnen te zijn. Hij wilde er alles aan doen om te voorkomen dat hij iemand tegen het lijf liep. Al zijn naaste medewerkers zouden uit de vele deuren in de gang tevoorschijn kunnen komen en tegen iedereen zou hij dan moeten glimlachen, hun de hand schudden en zeggen *blij je weer te zien en wat je zje er goed uit*. Kortom, hij zou dus moeten liegen omdat hij er in werkelijkheid geen behoefte aan had om wie dan ook tegen te komen en omdat het compleet onmogelijk was om een gezond kleurtje te behouden in zo'n monochrome werkomgeving. Hij zelf daarentegen was in uitstekende vorm, na zoveel maanden zeelucht

en rust voelde hij zich uitstekend. Tenminste, tot voor enkele minuten hiervoor.

Er liep op dat moment geen van zijn collega's op de gang. Er zat echter wel een man op een van de stoelen op de plek die diende als wachtkamer. Er lag op zijn gezicht de gewoonlijk berustende blik van een burger die een overheidskantoor is binnen gestapt om iets geregeld te krijgen en maar moet afwachten wanneer hij weer naar buiten kan. Gelsomino liep op normale snelheid door de gang en keek voor zich uit zonder een blik te werpen in een van de andere kantoren. Ongeveer halverwege hoorde hij iemand iets mompelen. Hij draaide zich om en zag dat de man zijn hand had opgestoken om zijn aandacht te trekken. Op zijn beurt maakte hij een afwijzend gebaar met zijn vinger om elke mogelijke vraag af te wenden.

“Het spijt me, ik ben nog niet in dienst,” loog hij, terwijl hij wegliep. Hij schoot gauw zijn kantoor binnen en deed de deur achter zich dicht. Hij ging opgelucht achter zijn bureau zitten, maar de deur werd luidruchtig opengegooid terwijl hij zuchtend dacht dat hij ontsnapt was.

“Chef!”

“Colazzo...”

“Ik dacht het al, dat ken alleen u weze...”

“Ik had je een paar werkwoorden om te vervoegen gestuurd, maar ik merk dat je ze niet hebt ontvangen.”

“Ach ja de post, commissaris. De post...”

Gelsomino knikte moedeloos en gebaarde zijn assistent dat hij binnen moest komen en de deur dicht doen. Colazzo was voor Gelsomino het favoriete doelwit van zijn sarcasme en hij gebruikte het om zich net iets beschaafder voor te doen, zodat hij kon overleven in een wereld vol met tot actie opgefokte mannen zonder dat hij besmet werd door hun ruwe omgangsvormen. Colazzo was weliswaar sterk en stevig gebouwd maar ook een gewillige jongeman die hij graag mocht. Hij was zijn reddingslijn, de enige tegen wie hij volledig eerlijk kon zijn. Toen Gelsomino hem had leren kennen was hij nog maar een jonge dorpsdiender die bij de afsluiting van een onderzoek een goed woordje van hem

had gevraagd zodat hij de overstap kon maken van de lokale politie naar de landelijke recherche.

“Ik wist niet dat het vandaag al de grote dag zou zijn,” ging de jongeman stralend door.

“En ik had niet in de gaten dat ik zo gemist werd, agent.”

“Ik ben net gepromoveerd tot hoofdassistent en u doet nog steeds alsof ik een agent ben,” beklagde Colazzo zich. Hij wist dat Gelsomino dit met opzet deed om hem te plagen en hij schaamde zich niet voor de manier waarop hij in de rangen was opgeklommen maar hij wenste dat zijn superieur zich wat meer gelegen liet liggen aan de gebruikelijke omgangsvormen. “Maar u ziet er goed uit...”

“Trouwens, dat kan ik van jou niet zeggen,” zei Gelsomino met een medelijdende blik. “Je zou moeten doen wat ik heb gedaan, begin je een beetje vreemd te gedragen en je zult zien dat ze je suggereren een time-out te nemen. Als het nodig is om een rapport op te stellen waarin ik verklaar dat je gestrest bent, dat je op de rand van een burn-out staat en dat ik vrees dat je een gevaar bent voor jezelf, dan kun je op me rekenen.”

Colazzo draaide zich om naar het raam en probeerde zijn spiegelbeeld te bekijken. Hij trok de wallen onder zijn ogen weg.

“Ik zeg het tegen je,” ging Gelsomino verder, “omdat ik het beste met je voor heb. Hier zes maanden weg zijn, weegt ruimschoots op tegen de verdachtmaking dat er een steekje aan je los zit. Geloof me maar.”

“Nee, dan sturen me vast en zeker naar zo’n zielenknijper,” antwoordde Colazzo.

“Dat is een gemene stoot onder de gordel, agent.”

Colazzo sloeg zijn ogen neer. Hij had nooit helemaal het motief begrepen waarom de commissaris zolang afwezig was geweest, maar op het bureau werd gefluisterd dat hij een burn-out had gehad, dat hij regelmatig een psycholoog zag en dat iemand hogerop hem van een onderzoek had afgehaald om te voorkomen dat de resultaten ervan bij een rechtszitting niet als bewijs toelaatbaar zou zijn. Het waren vast en zeker geruchten die door roddelaars werden verspreid, want er waren geen disciplinaire maatregelen tegen hem genomen, maar hij wist zeker dat Gelsomino in behandeling bij een therapeut was geweest omdat de

commissaris dit hem zelf in vertrouwen had verteld. Dus de verdenking dat er in die geruchten een grond van waarheid zat, was hem bijgebleven. Hoe het ook zat, het was beter om op een ander onderwerp over te gaan. “Bent u Anna Fontana al tegengekomen, commissaris?”

Gelsomino wist dat dit onderwerp vroeg of laat ter sprake zou komen omdat hij had gehoord dat de politievrouw was aangenomen bij de politie in Lecce nadat ze een paar jaar bij het korps in Modena had gewerkt, de stad waar ze was opgegroeid en haar opleiding had gevolgd. Hij had echter gehoopt dat hij Anna’s naam pas zou horen nadat hij al een paar dagen aan het werk zou zijn en dat de slaapverwekkende atmosfeer van het bureau de herinnering aan het figuur dat hij had geslagen tegenover zijn collega in het onderzoek naar de tarantate-vrouwen van vier jaar daarvoor, minder pijnlijk zou maken. Hij schudde ontkennend zijn hoofd.

“Wist u dat ze nu hier is gedetacheerd?” ging Colazzo stug door.

“Dat heb ik gehoord, ja. Ze een uitstekend politievrouw,” zei Gelsomino terwijl hij probeerde blij te kijken bij dit nieuws.

“Ik weet dat ze iemand zoeken.”

“Ik ben helemaal niet op zoek naar iemand.”

“Niet u, chef. Inspecteur Fontana. Ze zoekt naar een vermist persoon.”

“Werken jullie nu soms samen?”

“Nee, ik meld het alleen maar.”

“Prima, nu je me dat gemeld hebt, kun je iets nuttigs gaan doen.”

“Een koffie voor mijn heer en meester?”

“Graag. Ik ben blij dat je niet voor Anna Fontana werkt. Ik zou je ijver gaan missen.”

4 OKTOBER 2020

De vragen negeren was onmogelijk. Als pijnlijke, maar niet dodelijke rubberkogels kaatsten de vele vragen rond in zijn hoofd, zonder dat er op één ervan een antwoord kwam. Waarom deden ze dit? Waarom deden ze dit juist hem aan? Wie was ervoor verantwoordelijk? Zouden ze hem gaan vermoorden? En zo verder, steeds weer opnieuw in een cirkel die zonder die antwoorden niet werd doorbroken.

Hij zat vastgeketend aan zijn enkel met een ketting die aan een ring in de muur was bevestigd. Ondanks dat hij geprobeerd had zijn broekspijp tussen de ijzeren ring en zijn huid te stoppen, begon het vel op zijn enkel steeds meer kapot te gaan en de pijn hinderde vrijwel elke poging om zich te bevrijden. En dan nog, zich bevrijden om waarheen te gaan? Zelfs als het hem zou lukken om zijn been los te krijgen, zat hij nog steeds in die kamer opgesloten en de gemaskerde bewaker die hem water en eten bracht controleerde zijn cel altijd eerst door een luikje in de deur.

In zijn cel stond altijd een televisie aan, afgestemd op een nieuwszender, maar zonder geluid. Al twee dagen zag hij ieder uur zijn eigen gezicht op het journaal. Door de lopende tekstregels onderin begreep hij dat ze naar hem zochten maar dat niemand kon uitleggen waarom hij was verdwenen. De beelden die werden getoond waren telkens min of meer hetzelfde: de voorgevel van zijn huis, de ingang van het ziekenhuis en de burens die werden geïnterviewd en die hun hoofd twijfelachtig schudden alsof ze niet konden verklaren wat er was gebeurd. Tijdens het laatste journaal hadden ze echter Lara in beeld gekregen toen ze het huis verliet en ze hielden haar microfoons onder de neus. Ze had ze ontweken en was haar auto ingevlucht. Haar ogen waren verborgen achter een donkere zonnebril en hij kon daarom niet opmaken hoe bezorgd ze was. Of wat ze dacht.

Dat hij haar had verlaten?

Dat hij ontvoerd was?

Dat hij vermoord was?

Dat hij zelfmoord had gepleegd?

Ja, dat zou best kunnen want met zijn verleden hadden die jakhalzen van journalisten vast hun publiek gevoerd met de ongefundeerde veronderstelling van een zelfmoord, waarbij ze zijn vrouw en zoon in diepe angst achterlieten. Degene die de televisie in de kamer had neergezet had dat vast gedaan om hem nog meer te laten lijden door aan zijn angst de hulpeloze blik van zijn familie toe te voegen. Terwijl onder aan het scherm de tekstregels voorbij scrolde: *Nog altijd geen spoor van Luca Primiceri: sinds vier dagen geen spoor van de kinderals*, steeg zijn gevoel van onmacht en sloeg vervolgens om in woede en haat. Hij stond op van het veldbed waarop hij lag en voor zover de ketting dat toeliet liep hij naar de deur, de pijn aan de enkel verbijtend. Er was geen enkele manier waarop hij degene die door de deur zou binnenkomen kon aanvallen en overweldigen. Alleen als hij zich van de ketting kon bevrijden was er hoop op een vlucht. Hij moest een poot van het veldbed afbreken en die gebruiken als beitel om de ketting van de muur los te pikken, of misschien de televisie ermee kapotslaan en tussen de resten iets vinden dat hem de mogelijkheid zou bieden om het hangslot te forceren, dat de ring om zijn enkel sloot. Maar hij geloofde er zelf niet in. Of misschien hield de angst hem tegen dat als zijn poging mislukte, de woede van de bewaker hem het leven zou kosten.

“Ben je niet radeloos genoeg, verdomme?” zei hij om zichzelf op te juttten de strijd aan te gaan. Maar er kwam geen reactie. Hij liet zich op de grond vallen en begon te huilen.

7 OKTOBER 2020

IN DE OCHTEND

Colazzo duwde met zijn rug tegen de deur en kwam luidruchtig binnen met twee café espresso in plastic bekertjes. In elke hand één, samen met het zakje suiker en een roerstaafje.

“Wordt er niet meer geklopt, agent?”

“Ik had mijn handen vol, commissaris.”

“Dat duurde wel lang ...”

“De koffieautomaat was kapot, chef. Ik ben naar buiten gegaan naar de bar. En dan weet u wel hoe dat gaat... Iedereen beklagt zich over iets, vraagt je om een gunst. Ze hebben me zelfs naar u gevraagd.”

Gelsomino voelde zich ongemakkelijk bij dit nieuws, maar was tegelijkertijd ook nieuwsgierig. “Vroegen ze naar mij...?”

“Ja, ze hebben u naar binnen zien gaan.”

“En wat heb je tegen ze gezegd?”

“Dat het klopte dat u er weer was. Sorry dat u zo moest wachten.”

Luigi zei hem te gaan zitten en stond zelf op om de deur te sluiten die nog open stond. Hij zag de man van daarnet, nog steeds op de stoel in de gang zitten. “Over wachten gesproken... Wie is die kerel daar op de gang? Op wie wacht hij?”

“Maakt u zich geen zorgen. Ze spelen er een spelletje kaart om.”

“Hoe bedoel je?”

“Dat niemand zin heeft om naar hem te luisteren. Hij die verliest is de klos.”

“Neem je me nou in de maling, Colazzo?”

“Die vent is een zeurpiet.”

Gelsomino schudde zijn hoofd. Het idee dat politieagenten op het bureau aan het kaarten waren stond hem al niet aan, maar erger was te constateren dat ze een burger uit de weg gingen als was hij een vergiftigde gehaktbal. Hij zou moeten opstaan, naar zijn collega's moeten lopen en hen zijn autoriteit doen gelden met een flinke uitbrander, maar het was per slot nog steeds zijn eerste

werkdag na zo'n lange afwezigheid. Om nog geen uur na zijn rentree al de rol van lastpak te spelen, was geen goed begin van de dag. Hij vond dat hij het dit keer kon laten lopen. Hij sloot de deur en ging terug naar zijn koffie.

Tegenover elkaar gezeten, zonder iets te zeggen, strooiden Gelsomino en Colazzo allebei suiker in hun koffie. Perfect op zijn gemak in die stilte nam Luigi een slok en voelde de blik van Colazzo op zich gericht. Hoewel die gewoonlijk behoorlijk spraakzaam was, keek zijn assistent hem zwijgend aan terwijl hij in de koffie roerde met zijn plastic lepeltje dat over de bodem van het kopje kraste.

“Vertel het maar, Colazzo! Je lijkt wel een hogedrukpan die op ontploffen staat. En stop met dat roeren, je schraapt nog een gat in je bekertje!”

“Ik dacht aan die man buiten op de gang. Weet u werkelijk niet wie hij is?”

“Nee, ik heb hem nooit eerder gezien.”

“Het is de Magiër Solidoro, die van de televisie. U weet wel die tarotkaarten legt en communiceert met overledenen.”

“Nooit van gehoord.”

“Nou, dat verbaast me...”

“Wat?”

“Dat u hem niet kent.”

“Colazzo, denk je nu echt dat ik de hele dag voor de televisie hang om naar astrologen te luisteren en de wonderpannen van Tel Sell te kopen?”

“Nee, dat niet. Maar...”

“Maar wat?” herhaalde Gelsomino ongeduldig.

“Ik vroeg me af of u net als die politieman van die televisieserie bent.”

“Wie?”

“Die politieman uit die serie op RAI2 die zich in Rome afspeelt. Ik ben even zijn naam kwijt... die met zijn overleden vrouw praat.”

Gelsomino mompelde wat en leunde stevig tegen de rugleuning van zijn bureaustoel.

“Dus omdat ik ook iemand ben die met zijn dode vrouw praat, moet ik per se omgaan met waarzeggers en charlatans? Is dat jouw redenering als politieman? Ben je er zeker van dat je niet naar een

andere afdeling overgeplaatst wilt worden? Met aan het hoofd een commissaris die minder gek is dan ik ben? Misschien zelfs wel naar die van Anna Fontana...?”

“Sorry commissaris, ik wilde niet...”

“Bovendien die man van de televisie is adjunct-commissaris,” onderbrak Gelsomino hem, “en hij heeft ook meer geluk dan ik; de geest van zijn vrouw houdt hem thuis gezelschap. Hij kan haar zelfs zien. Ook in bed. Daarentegen bel ik alleen maar met mijn vrouw.”

“Ik begrijp het...,” loog Colazzo. Zoals gewoonlijk was hij er niet zeker van of Gelsomino serieus was of dat hij wraak nam op zijn brutaliteit door hem in de maling te nemen. Hij was echter zeer nieuwsgierig en alles bij elkaar genomen leek het hem beter om de zaak te sussen, omdat de commissaris de man was met wie hij weer zou moeten samenwerken.

“En praten jullie nu met elkaar?”

“Ik heb het nu tegen jou, agent. Je ziet er vandaag uit als een wandelend lijk, maar ik vergis me toch niet als ik denk dat er nog leven in je zit?”

“Ja, ja, ik leef nog, chef. Ik wilde alleen weten of u na uw rustperiode nog met elkaar praat...”

Gelsomino wreef over zijn pas geschoren wangen. Hij aarzelde of hij dit onderwerp wilde aansnijden, maar hij kon niet negeren dat de onzekerheden die Colazzo over hem had dezelfde waren als die hij had over zijn bereidheid om weer aan het werk te gaan.

“Ik bel haar nog wel eens,” antwoordde hij hem. “Maar wees gerust, ze antwoordt me bijna nooit meer.”

“Ziet u nou well!” reageerde zijn assistent opgelucht, alsof het grapje van de commissaris de lucht had geklaard.

“Laat die man maar binnenkomen,” gaf Gelsomino hem als opdracht om de kwestie af te sluiten.

“Werkelijk?”

“Natuurlijk. Was dat niet de boodschap? Dat je twee gekken bij elkaar moet zetten?”

“Helemaal niet. Dat was niet wat ik bedoelde!”

“En, nadat je hem hier hebt gebracht, kun je tegen je ijverige collega’s zeggen dat ze moeten ophouden met klaverjassen en dat ze zich weer ten dienste van de Staat stellen.”

5 OKTOBER 2020

Het luikje in de celdeur ging open. Twee ogen omringd door zwart textiel keken naar binnen. Luca Primiceri zat op het bed, ver van de deur af. Hij hoorde de sleutel in het sleutelgat omdraaien, het geluid van het verschuiven van de grendel en de deur ging open. De cipier kwam binnen, over zijn hoofd een bivakmuts en met een donkere zonnebril. Hij schoof een dienblad met eten en drinken naar hem toe en liep daarna zonder hem de rug toe te keren terug naar de deur en vertrok. Het geluid van het terugschuiven van de grendels en het weer omdraaien van het slot galmden door de cel.

“Ik heb medische verzorging nodig anders loop ik nog een infectie op aan mijn been,” riep de gevangene, terwijl hij op zijn met bloed doordrenkte sokken onder de ketting wees.

Het luikje ging dicht zonder dat de bewaker op zijn smeekbede inging.

“Wat voor kwaad heb ik je gedaan?” snikte de medicus. “Wat wil je van me?” schreeuwde hij zo luid als hij kon. Niemand antwoordde en hij verborg zijn gezicht in zijn handen, alsof het genoeg was om zich te concentreren op het vinden van een oplossing of een ontsnappingsroute.

Op dat moment werd de televisie-uitzending onderbroken. Het scherm begon flikkeren, alsof het videosignaal was weggevallen. Toen werd het scherm blauw en verscheen er een knipperende witte rechthoek in de linkerbovenhoek van het scherm. Het leek op de cursor van een computerterminal en inderdaad langzaam werd er een zin op het scherm zichtbaar:

JE HEBT LIJDEN VEROORZAAKT, JIJ MOET OOK LIJDEN

Primiceri hield op met huilen. Hij verstijfde. Die zin had hij eerder horen zeggen door een man die een tijdje geleden een pistool op zijn hoofd had gericht. Hij was zijn huis binnengedrongen terwijl Lara en hij in de woonkamer zaten. De kleine Marco sliep in zijn kamertje op de eerste verdieping. De indringer sprak terwijl de tranen over zijn van woede paars

vertrokken gezicht liepen. Hij had zijn handen omhooggestoken en zijn ogen dichtgeknepen om maar niet te hoeven zien of de man de trekker zou overhalen. Daarna was Lara met haar rustige stem in gesprek gegaan met de man waarna die ervandoor was gegaan zonder te schieten. Het was een fout geweest er geen aangifte van te doen, te hopen dat door dit niet te doen ander leed voor hen voorkomen kon worden.

Hij staaarde naar het scherm alsof dit het gezicht van de man was, dat hij zich nog goed herinnerde en hij probeerde te begrijpen of het positief of negatief was dat juist hij aan de andere kant van het scherm, de andere kant van de muur zat. Hij dacht eraan dat hij de eerste keer het werkwoord *lijden* had gebruikt en niet *doden*. Hij had kunnen zeggen: *Je hebt gedood, jij moet dood* en daarna had hij kunnen schieten. Maar hij had *lijden* gezegd en hem laten leven.

“Waarom nu? Waarom toen niet?” zei hij zuchtend.

De cursor maakte weer plaats voor letters.

WAT HEB JE NODIG OM DE WOND TE BEHANDELEN?

Primiceri wist niet of het mogelijk was om te antwoorden.

“Als ik praat, hoor je me dan?” vroeg hij zachtjes.

JA, PRAAT MAAR.

“Ik heb ontsmettingsmiddel nodig, verbandgaas en pleisters om het verband vast te zetten.

DAT ZUL JE KRIJGEN.

“Om mijn enkel te kunnen verzorgen zou de ketting los moeten.”

NEE, JE ZULT HET HIERMEE MOETEN DOEN.

“Maar...,” probeerde Primiceri nog bezwaar te maken. Een presentator van Rai News 24 werd weer zichtbaar als in een stomme film en verving het blauwe scherm. Het was het journaal van acht uur ‘s avonds. Hij had geen zin om ernaar te kijken en te ontdekken of zijn gezicht nog de headlines beheerste of dat Italië hem al begon te vergeten. Hij ging op het matras zitten en sloot zijn ogen. Hij voelde zich beter dan een paar minuten geleden. De situatie was weliswaar niet veranderd, maar die conversatie had hem toch meer moed gegeven. Het was alsof hij niet meer alleen

was. Dat er een pad naar de vrijheid voor hem lag, maar dat die langzaam veroverd moest worden, woord voor woord, door een band op te bouwen met die persoon. Via dat blauwe scherm dat hem kon horen en antwoorden en dat de man misschien gebruikte juist omdat hij niet voor hem durfde te staan. Niet in staat was om hem echt pijn te doen. Het was zinloos zich te verzetten. Hij moest zich onderwerpen aan de wil van degene die hem gevangen hield, volgzzaam zijn en geen problemen veroorzaken. Hij kon goed praten en daar moest hij op vertrouwen. Hij was het gewend om zo met kinderen om te gaan en dat was de goede manier om met zijn kwelgeest om te gaan: met de tact waarmee je een kind benadert.

Met beide handen pakte hij de ring beet die om zijn enkel zat en schoof die voorzichtig zo hoog mogelijk waar de huid nog niet kapot was. Terwijl hij de ring met de ketting in die positie hield, liep hij langzaam naar het dienblad dat vlak bij de deur lag. Dit was de manier die hij had bedacht om zich wat pijn te besparen. Hij pakte het dienblad en strompelde terug naar zijn zitplaats. Hij leunde met zijn rug tegen de muur en strekte zijn gewonde been uit op het matras op zo'n manier dat de boei zoveel mogelijk stil bleef liggen ver van de wond die inmiddels al geïnfecteerd was. Hij dronk eerst wat water uit de plastic fles en daarna opende hij het in aluminium verpakte pakketje waarin een broodje met ham zat en nam er een hap van. Hij sloot zijn ogen, kauwde en genoot van het stillen van zijn honger. Hij nam nog een hap en kauwde langzamer. Voor de eerste keer dat hij in de cel zat stond er op het dienblad ook een kartonnetje met rode wijn. Hij had nooit gedacht dat hij ooit een dag zou meemaken dat voor hem goedkope wijn in een kartonnen pakje een onverwacht en prachtig geschenk zou zijn. Hij schroefde de dop eraf en nam drie slokken in de hoop dat de alcohol hem tenminste voor deze nacht wat rust zou schenken. Hij voelde zich direct ontspannen, maar realiseerde zich ook na enkele ogenblikken dat die rust niet alleen te danken was aan de wijn. Het kwam te snel en het was te heftig. De wijn was helemaal geen cadeautje maar fungeerde als een stuk kaas in een muizenval. Het beeld van een muis was zijn laatste gedachte voor hij het bewustzijn verloor.

7 OKTOBER 2020

IN DE OCHTEND

Hij had even gedacht dat de persoon waarvan zijn assistent zei dat die de Magiër Solidoro was, iemand anders zou zijn, maar de vent die ging zitten op de stoel voor zijn bureau was inderdaad de man waar hij zo-even langs was gelopen en die daar lijdzaam had zitten wachten. Hij had niets weg van een waarzegger op een van de commerciële televisiezenders. Hij droeg geen kleurrijke zijden mantel en had geen tulband op zijn hoofd. En geen ringen aan zijn vingers en amuletten om zijn hals. Hij leek meer op een arbeider van de nabijgelegen staalfabriek, met een doffe blik en een huidskleur die te danken was aan eeuwige neonverlichting. Hij schatte hem tussen de vijftig en de zestig jaar oud en had het meest ronde gezicht dat Gelsomino ooit had gezien. Die perfecte cirkel werd nog eens bevestigd door zijn volledig kale hoofd. Zelfs zijn oren konden die ronde lijn niet doorbreken, verzonken als ze waren in het overvloedige vet dat de natuurlijke ovale vorm van de schedel vervormde tot een bol.

“Goedemorgen,” zei de man met een zware stem terwijl hij hand Gelsomino zijn hand reikte. “Maurizio Solidoro.”

“Commissaris Gelsomino,” antwoordde de politiemann. “Neemt u plaats.”

“U bent het echt...,” zei Solidoro terwijl hij zijn ogen opensperde. Op zijn voorhoofd verschenen vele rimpels die als golven op het strand over zijn kale hoofd spoelden.

“Pardon...?”

“Wel, je hoopt dat je een commissaris te spreken krijgt, maar vrijwel altijd zit er een beginnend agent tegenover je die je aanhoort...,” zei Solidoro tevreden.

“Alleen het beste, voor beroemde personen...,” antwoordde Gelsomino die net deed alsof hij de man al heel lang kende. Het was de eerste keer dat hij dit gezicht zag en als hij dat ooit eerder

was tegengekomen terwijl hij langs de verschillende televisiezenders zapte, zou hij zeker niet zijn gestopt om naar zijn woorden te luisteren.

“Hoe kunnen we de beroemde magiër Solidoro behulpzaam zijn?” ging Gelsomino verder nadat de man was gaan zitten.

Terwijl er een klein glimlachje op het gezicht van de magiër verscheen, schudde Colazzo zijn hoofd naar zijn chef.

“Alstublieft, noem mij niet zo!” zei de man afwerend.

“Sorry, ik dacht dat ik u daar een plezier mee deed.”

“Dat *Magiër* zijn is niet mijn idee. Die lui van de televisie hebben besloten dat het beter is als ik me zo laat aanspreken.”

“Bent u dan geen echte magiër?”

Solidoro haalde diep adem.

“Commissaris, als u het niet erg vindt, ik ben hier niet gekomen om het over mijzelf te hebben.”

Gelsomino slikte zijn commentaar in, ging rechtzitten en met een handgebaar nodigde hij Solidoro uit om te vertellen waarvoor hij was gekomen.

“Ik denk dat er iemand is vermoord,” zei de man toen angstig.

“Denkt u dat? Hoezo?” vroeg Colazzo die het zwijgen van Gelsomino onderbrak en aan de andere kant van het bureau ging staan om Solidoro recht aan te kunnen kijken. Deze wendde zich naar de assistent van de commissaris en begon duidelijk in verlegenheid gebracht met zijn handen te gebaren.

“Ik bedoel, ik weet echt niet hoe ik het u moet zeggen...”

“Neemt u rustig de tijd.”

“Ziet u...ik praat met overledenen. Maar dat weten jullie al...”

“Zeker. Uw faam snelt u vooruit,” zei de commissaris die zich begon te vermaken.

“... en iemand heeft contact met mij opgenomen,” besloot de magiër.

“Een dode is uit zijn graf opgestaan?” concludeerde Gelsomino zonder zijn ironie te verbergen.

Solidoro sloeg zijn blik neer. Hij leek eraan gewend te zijn dat hij niet serieus werd genomen. Hij incasseerde het, maar hij had blijkbaar geleerd om het van zich af te laten glijden zonder te reageren.

“Wie is het die met u contact heeft opgenomen?” vroeg Gelsomino tenslotte terwijl hij zijn best deed serieus te blijven.

“Dat weet ik niet. De verschijningen maken zich niet altijd bekend. Vaak gaat het om een stem die ik in mijn hoofd hoor of beelden in mijn dromen die dagen achter elkaar terugkomen. Soms zeggen ze meteen hun naam en voornaam. Soms begrijp ik ook niet om wie het gaat. Ze zeggen vaak niet wie ze zijn, maar ze geven wel aanwijzingen en wanneer ik begrijp wie het is, vraag ik het. Ben je *Piet* of *Jan*? En dan zeggen zij *ja* of *nee*.”

Gelsomino knikte langzaam terwijl hij nadacht hoe hij kon antwoorden. Er kwam niets in hem op en hij keek naar Colazzo in de hoop dat die een manier wist om dit absurde gesprek te beëindigen.

“Dus... eh, deze keer geen naam...” zei de assistent.

“Nee, het spijt me.”

“Nog aanwijzingen?”

“Al twee dagen droom ik hetzelfde. Er is een verschrikkelijke vrouw die lacht. Ze lacht op een onbeschofte en vulgaire manier en houdt een bebloed stuk hout in haar hand. Het is een puntig gesneden stuk hout en op een zeker moment komt er een stuk van af dat op de grond valt en dat rond is, een schijf of een ring.”

“Kent u die vrouw?” vroeg Gelsomino, alleen maar om wat te zeggen.

“Nee, ik weet niet wie het is. Ik weet alleen dat wanneer die ring waar het bloed vanaf druipt, op de grond valt, zij ernaar wijst en een stem dan zegt: *‘Het is hier’*. In de droom kijk ik vervolgens omlaag en zie omgewoelde aarde, zoals je dat aantreft op een pas gedolven graf op het kerkhof, weet u wat ik bedoel?”

“En wat gebeurt er daarna?”

“Dan gebeurt er niets, ik word wakker. Maar het vreemde is dat de stem van de vrouw niet hetzelfde is als degene die *‘Het is hier’* zegt. Die tweede stem is die van een mens, een man. En ik begrijp dat die onder de grond vandaan komt.”

Gelsomino schudde enige seconden zijn hoofd nadat Solidoro zijn verhaal had beëindigd.

“Samengevat,” zei de commissaris, “de overledene die bij u is gekomen, zou degene zijn die zijn eigen graf aanwijst.”

“Precies.”

“Terwijl de vrouw...?”

“Ik zou het niet weten. Het moet om een aanwijzing gaan.”

“Een aanwijzing?”

“Als die geest het me heeft laten zien, is het waarschijnlijk voor hem belangrijk.”

“Belangrijk voor wat?”

“Commissaris, dat weet ik niet. Misschien om te laten weten wie hij is.”

“Of om tegen ons te zeggen wie hem vermoord heeft,” kwam Colazzo tussenbeide.

“Dat zou kunnen,” bevestigde Solidoro.

“Nee, stop! Je kunt niet over een moord spreken als je niet eens een lijk hebt,” kwam Gelsomino ertussen.

Colazzo spitte zijn lippen. Zijn chef had gelijk en hij schaamde zich dat hij die veronderstelling had geuit. “Is dat alles, signor Solidoro?” vroeg hij om zich een houding te geven.

“Ja, ik zou zeggen van wel.”

“Dan zal nu mijn assistent Colazzo een verslag schrijven van wat u ons heeft verteld,” zei de commissaris. “U krijgt het te lezen, en indien nodig kunt u het corrigeren opdat het een getrouwe weergave is en daarna zult u het moeten ondertekenen zodat uw aangifte kan worden geregistreerd.”

“Is dat alles?”

“Ja, voor dit moment wel,” bevestigde de commissaris terwijl hij opstond. “We hebben niet veel dat we kunnen onderzoeken. Een stem, wat omgewoelde aarde en een vrouw met een stuk hout in haar hand...”

“Ze was oud,” zei Solidoro.

“Wie?”

“De vrouw die die bebloede ring liet vallen. Ze was heel oud, en kromgebogen onder haar eigen gewicht. Het was verontrustend.”

“Maar het was niet iemand die u kende of hebt gekend,” herhaalde de commissaris.

“Nee. Het was een gezicht dat ik nooit eerder gezien heb.”

“Colazzo, laat de tekenaar komen. Een compositietekening van die vrouw zou ons kunnen helpen,” zei Gelsomino die amper

serieus kon blijven. “Tot ziens, Solidoro, volgt u mijn assistent voor de aangifte. Ik hoop dat we u spoedig iets te melden hebben.”

Gelsomino liep voor de twee andere mannen uit naar de deur “Compositietekening?” vroeg Colazzo fluisterend terwijl hij langs zijn chef liep.

Gelsomino knipoogde en met een handgebaar liet hij hem weten dat ze moesten opkrassen. Hij deed de deur dicht, zuchtte eens diep en liep terug naar zijn stoel.

Een half uur later toen hij net was begonnen de dossiers door te bladeren die op zijn bureau lagen, op zoek naar een zaak waarmee hij zijn recherchewerk kon hervatten, werd er op de deur van zijn kantoor geklopt. Hij riep “Binnen!” en de deur werd geopend.

“Signor Solidoro...,” zei hij verrast. “Heeft mijn assistent u in de steek gelaten?”

“Nee, ik heb net de aangifte getekend.”

“Prima. Waar kan ik u deze keer mee van dienst zijn?” vroeg Gelsomino met de nadruk op *deze keer*.

“Ik zou u graag nog iets anders willen zeggen. Iets duidelijk willen maken.”

“Maar natuurlijk...”

Solidoro deed de deur achter zich dicht terwijl hij de politieman strak bleef aankijken. Gelsomino fronste, verontrust door die houding.

“Denkt u maar niet dat ik me niet realiseer dat u geen woord gelooft van wat ik u heb verteld,” zei de magiër op kalme toon. Gelsomino opende zijn mond om wat te zeggen maar de man hief zijn hand op en hield hem tegen. “Maakt u zich geen zorgen, daar ben ik aan gewend. Ik ben niet teruggekomen om me te beklagen over uw gebrek aan aandacht.”

Gelsomino knikte bevestigend en wachtte een verdere uitleg af zonder iets te zeggen.

“Ik wilde u vertellen dat ik niet de stemmen van alle overledenen hoor. En zelfs niet van hen die doodgaan in mijn omgeving. Ik hoor de stemmen van een aantal en ik kan niet verklaren waarom die van hen wel en van de anderen niet. Maar wat ik u met zekerheid kan zeggen is dat de doden die tot mij

spreken iets belangrijks te zeggen hebben, een kreet slaken, iets dat niet is afgemaakt aan de achterblijvers willen meedelen.”

“Dat begrijp ik...,” knikte Gelsomino, nauwelijks onder de indruk van de plechtige toon waarmee Solidoro hem toesprak.

“En het lijkt mij normaal,” ging de magiër verder, “dat iemand die wordt begraven zonder dat anderen ervan afweten, ons wil laten weten waar hij is.”

“Of, als hij werd vermoord, ons wil laten weten wie het heeft gedaan...,” reageerde Gelsomino terwijl hij bedacht dat de snelste manier om van hem af te komen, meepraten was.

“Precies.”

“Ik hou uw aanwijzingen in gedachte, twijfelt u daar niet aan,” zei Gelsomino nogmaals, ernaar verlangend om weer alleen te zijn.

“Ik denk dat ik een boodschap van Loredana voor u heb, commissaris.”

Bij het horen van de naam van zijn vrouw verstijfde Gelsomino, besluiteloos of hij naar zijn gesprekspartner moest luisteren of hem op zijn bek slaan. Hij keek hem zwijgend en strak aan zonder verdere uitleg te vragen, maar Solidoro wachtte niet op zijn instemming om door te gaan.

“Ik weet niet wat de betekenis ervan is, maar de vrouw die mij in mijn droom liet weten dat ze Loredana heette, heeft me een foto van u laten zien. Op de gang heb ik u niet herkend maar daarna toen we tegenover elkaar zaten legde ik de link tussen uw gezicht en die foto.”

Gelsomino wist niet of en hoe hij daarop moest antwoorden. Hij dwong zichzelf onbewogen te blijven terwijl hij de blik van de magiër inspecteerde op een oogbeweging die erop zou kunnen duiden dat hij stond te liegen. Hij trok alleen zijn wenkbrauwen op. Laat Solidoro maar doorgaan met praten als hij iets heeft mee te delen, dacht hij. Hij zou hem geen woorden in de mond leggen door hem een vraag te stellen.

“Die vrouw heeft drie keer dezelfde drie woorden gezegd: *het derde laatje, het derde laatje, het derde laatje.*”

De commissaris haalde diep adem en zuchtte.

“Dat zegt me niks,” zei hij.

“Nou ja, dan zal ik het wel verkeerd begrepen hebben,” was de reactie van de magiër.

“U zou ‘s avonds niet zwaar moeten tafelen. Daar droom je beter van,” concludeerde Gelsomino met een geforceerd glimlachje. Solidoro retourneerde het glimlachje en liep weg omgeven door dezelfde droefheid waarmee hij was gekomen.

7 OKTOBER 2020

IN DE AVOND

Zijn appartement in Lecce had maanden leeggestaan vanaf het moment dat hij naar Patù was gegaan met het idee om er alleen in het weekend te verblijven, om er vervolgens de hele periode van de lockdown door te brengen. Het was al zeven jaar geleden dat Loredana was overleden maar elke keer dat hij de deur opendeed, was één blik naar binnen voldoende om te beseffen dat dit een huis was waar het leven nooit een nieuwe start had gekregen. Zelfs op de dag van haar dood, toen hij terugkwam van het mortuarium na haar te hebben geïdentificeerd, had hij niet de indruk gehad dat ze er nog was tussen deze muren. Languit op de bank aan het lezen, bezig in de keuken, zich aan het opmaken voor de spiegel in de badkamer of zittend achter het bureau in de studeerkamer. Het huis maakte op hem sinds die dag altijd een verweesde indruk alsof alle spulletjes die er stonden alleen maar het bewijs waren van haar afwezigheid en niet de herinnering waren aan haar bestaan. Hoewel hij wist dat het veroorzaakt werd door de suggestieve mededeling van Solidoro, was dit de eerste keer dat hij Loredana's aanwezigheid voelde, naast hem, dat ze hem aankeek, afwachtte of hij erop zou vertrouwen en zich zou laten leiden naar de aanwijzing waarvan zij wilde dat hij die vond.

Door het raam van de woonkamer dat uitkeek op het westen en waarvan de rolluiken waren neergelaten, kwam het vermiljoenkleurige licht binnen van een zonsondergang die nog veel weg had van die op een zomerse dag. Het licht viel in rode banen op de lichte marmeren plavuizen waardoor het op een bloedkleurig zebrapad leek. Hij aarzelde op de drempel net zoals hij vanmorgen het politiebureau was binnengekomen, alsof de woning waar hij naar binnen ging zijn vertrouwde had verloren en was veranderd in een donkere grot waarin pijn verborgen lag.

Er was een kamer waarin hij meteen naar binnen wilde stappen, de plek waar hij meteen wilde gaan zoeken, maar zich daarheen

haasten was alsof hij toch belang hechtte aan de woorden van de magiër. Hij wilde daarentegen doorgaan met dezelfde koele afstandelijkheid waarmee hij Solidoro had aangekeken toen die zijn boodschap had doorgegeven, niet met de onrust die dit binnenin hem had losgemaakt. Hij besloot het tegenovergestelde te doen van wat zijn gretigheid en instinct hem suggereerden, zoals een goede politieman die niets aan het toeval wil overlaten eerst de meest voor de hand liggende opties zou nagaan en pas op het laatst het meest onwaarschijnlijke. Hij liep naar de slaapkamer waar twee ladekasten stonden, elk met vier laden. De woorden *het derde laatje* deden vermoeden dat deze kamer de meest logische plaats was om te zoeken. Hij trok de derde la van boven open van de kast die altijd de zijne was geweest, waar hij zijn ondergoed in opborg. Hij merkte niets bijzonders op, er lagen kousen door elkaar, verfrommeld en niet bij elkaar passend zoals ze daar al zeven jaar lang lagen. De geest van zijn vrouw was vast niet langsgeslagen om alles netjes op orde te brengen qua lengte en kleur. Hij voelde zich daarom niet schuldig toen hij er met zijn hand doorheen woelde en de achterkant en zijkanten betastte. Hij trok de lade eruit en keek of er niets aan de buitenkant was bevestigd. Daarna, zich realiserend dat je ook van onderaf kunt tellen, opende hij ook de derde la van onderen waarin zijn onderbroeken lagen. Hij herhaalde de handeling, trok de la uit de kast en zette hem op het bed zodat hij hem goed kon inspecteren. Ook hier niets bijzonders. Daarna liep hij naar de andere ladekast die van Loredana was geweest en waar hij meteen na haar begrafenis zijn overhemden in had opgeborgen. Nog een paar weken nadien hadden die overhemden de geur van zijn vrouw met zich meege dragen en hij trok ze met opzet aan om aan zijn verlies herinnerd te worden, zelfs wanneer zijn werk hem daarvan afleidde. Na een paar maanden was haar geur die in het hout van de laden was getrokken en werd overgebracht op zijn kleding, vervaagd en verloren zijn overhemden hun magie en werden weer gewone kledingstukken. Hij opende de derde la van boven, die met de overhemden met korte mouwen. In die lade zag het er opgeruimd uit want hij bracht zijn overhemden naar de stomerij en de werkster die zijn flat schoonhield haalde ze op en borg ze in de kast op. Hij ging wat voorzichtiger met zijn hand erdoorheen om niet alles overhoop te

halen maar zocht wel grondig. Het resultaat was hetzelfde, ook met de derde la van onderen waarin de overhemden met lange mouwen lagen. Het was precies zoals hij het verwacht had. Als de woorden van Solidoro werkelijk een boodschap waren van Loredana, dan kon hun betekenis geen betrekking hebben op een gewone lade in een van de meubels in het huis. Het derde laatje waarover zijn vrouw en hij vaak spraken was geen echte la maar een verborgen nis in het bureau in de studeerkamer dat maar twee laden had, maar waar je bij kon komen als je die eruit haalde. Dat derde laatje was een verborgen opbergplaats waar ze haar juwelen en enkele belangrijke documenten bewaarden. Het was ook de plek waar zijn vrouw jarenlang de foto van de echo had bewaard van hun kind toen ze vijf maanden zwanger was en waarop hun bijna volledige gevormde dochtertje te zien was dat nooit was geboren. Na de dood van Loredana had Gelsomino de foto weggegooid, de juwelen verkocht en de ruimte gebruikt om er de documenten in te bewaren van het onderzoek dat de Italiaanse justitie allang opzij had gelegd, maar dat hij nog altijd niet had kunnen afsluiten: de moord op zijn vrouw.

Loredana was strafrechtadvocaat en haar gewelddadige dood was toegeschreven aan een ongelukkig toeval. Op die dag was er in het Paleis van Justitie een zitting geweest in een veelbesproken strafproces tegen een prominent lid van de Caruso-clan. Loredana liep met haar client naar buiten als overwinnaar in een andere strafzaak die niets te maken had gehad met de misdaden van de maffia. Op dat moment werd er vanuit een auto een salvo afgevuurd op het groepje mensen, waaronder ook andere strafpleiters, die voor het Paleis van Justitie de voortgang in het Caruso-proces bespraken. Een getuige en een advocaat in dat proces werden geraakt, maar ook Loredana was in de borst getroffen. Ze was naar het ziekenhuis gebracht maar tijdens de operatie om haar bloedingen te stelpen was ze overleden. Het onderzoek naar de daders was op niets uitgelopen. Onderzoek naar motieven, alibi's en camerabeelden had de namen van twee mogelijke daders opgeleverd, zonder dat er hard bewijs gevonden werd dat ze daadwerkelijk in die auto zaten, laat staan wie van de twee de trekker had overgehaald. Gelsomino die van het